

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Elišky Cihlářové a soudců JUDr. Karla Šimky a JUDr. Jaroslava Hubáčka v právní věci žalobce: **STASEKO PLUS, s. r. o.**, se sídlem Kytlická 780, Praha 9, zastoupený Mgr. Richardem Kolibou, advokátem se sídlem Havlíčkova 190/12, Český Těšín, proti žalovanému: **Odvolací finanční ředitelství**, se sídlem Masarykova 31, Brno, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 19. 4. 2013, č. j. 6 Af 11/2013 – 11,

t a k t o :

Usnesení Městského soudu v Praze ze dne 19. 4. 2013, č. j. 6 Af 11/2013 – 11, **se zrušuje a věc se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Městský soud v Praze usnesením ze dne 19. 4. 2013, č. j. 6 Af 11/2013 – 11, rozhodl o zastavení řízení o žalobě podané žalobcem (dále jen „stěžovatel“) proti rozhodnutím Finančního ředitelství pro hl. m. Prahu (dále jen „finanční ředitelství“) ze dne 12. 12. 2012, č. j. 11930/12-1100-106389, č. j. 11933/12-1100-106389 a č. j. 11934/12-1100-106389. Důvodem pro tento procesní postup bylo, že podle městského soudu činí soudní poplatek v případě, že jsou napadena tři rozhodnutí správního orgánu, 9.000 Kč. Protože stěžovatel uhradil soudní poplatek pouze ve výši 3.000 Kč, byl městským soudem vyzván, aby zaplatil zbývajících 6.000 Kč. Na tuto výzvu však nereagoval.

Proti tomuto usnesení městského soudu podal stěžovatel v zákonné lhůtě kasační stížnost, v níž namítal, že soudní poplatek uhradil, i když jen za žalobu proti jednomu z napadených rozhodnutí. Postup městského soudu je tak nezákonný. Stěžovatel také poukázal na to, že v řízení o žalobách byl zastoupen daňovým poradcem. Ten vycházel z dřívější právní úpravy podle zákona č. 549/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o soudních poplatcích“), kdy za žalobu proti více podobným rozhodnutím stačilo zaplatit pouze jeden soudní poplatek. Povinností městského soudu bylo zohlednit, že

daňový poradce nemusí mít tak podrobné znalosti procesního práva, jak by se dalo očekávat u advokáta. Z tohoto důvodu měl městský soud stěžovatele navzdory jeho právnímu zastoupení poučit podle ust. § 36 odst. 1 s. ř. s., že je třeba zaplatit soudní poplatek za všechna napadená rozhodnutí. Právnímu zástupci stěžovatele je známo, že jiné soudy, např. Krajský soud v Českých Budějovicích, takto v minulosti postupovaly, a to dokonce u žalobců zastoupených advokátem. Stěžovatel si je vědom závěrů rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 12. 2010, č. j. 7 Afs 89/2010 - 28. Zatímco však v této věci byla ve lhůtě splněna poplatková povinnost zcela, ve věci stěžovatele došlo ve lhůtě ke splnění poplatkové povinnosti částečně. Stěžovatel poukázal i na konstantní judikaturu Ústavního soudu, podle které je třeba k otázce placení soudních poplatků, a tudíž k přístupu k soudní ochraně, vždy přistupovat maximálně zdrženlivě. V případě stěžovatele byl soudní poplatek minimálně u jednoho řízení uhrazen, přičemž městský soud si neujasnil, za které řízení to bylo. Proto stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud usnesení městského soudu zrušil a vrátil mu věc k dalšímu řízení.

Finanční ředitelství se ve svém vyjádření ke kasační stížnosti ztotožnilo se závěry městského soudu, který správně vyhodnotil povinnost stěžovatele zaplatit soudní poplatek ve výši 9.000 Kč. Stěžovateli bylo zároveň prokazatelně známo, že soudní poplatek nebyl zaplacen v zákonné výši, neboť městský soud ho vyzval k uhrazení zbylé částky. Skutečnost, že stěžovatel byl v řízení o žalobě zastoupený daňovým poradcem, není rozhodná, neboť i daňový poradce musí disponovat hlubšími znalostmi právních předpisů. Finanční ředitelství proto navrhlo, aby kasační stížnost byla zamítnuta jako nedůvodná.

Vzhledem k tomu, že účinností zákona č. 456/2011 Sb., ve znění pozdějších předpisů, ke dni 1. 1. 2013 zanikla finanční ředitelství zřízená podle zákona č. 531/1990 Sb., ve znění pozdějších předpisů a jejich působnost ve věcech rozhodování o opravných prostředcích přešla na Odvolací finanční ředitelství, je nyní tento správní orgán žalovaný.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadené usnesení v souladu s ust. § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které uplatnil stěžovatel v podané kasační stížnosti, a přitom sám neshledal vady uvedené v odstavci 4, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

Protože kasační stížností je napadeno usnesení o zastavení řízení, jsou stížní námitky podřaditelné pouze pod ust. § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. V usnesení ze dne 11. 5. 2011, č. j. 3 Ads 64/2011 - 152) Nejvyšší správní soud uvedl, že je-li podána kasační stížnost proti usnesení o zastavení řízení pro nezaplacení soudního poplatku, „*musí stěžovatel tvrdit nezákonnost tohoto rozhodnutí o zastavení řízení [§ 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s.]. Stěžovatel musí uvést konkrétní skutečnosti (stížní body), z nichž dovozuje, že napadené usnesení o zastavení řízení o kasační stížnosti pro nezaplacení soudního poplatku je nezákonné (typicky by se jednalo např. o stížní bod, v němž stěžovatel tvrdí nezákonnost rozhodnutí o zastavení řízení pro nezaplacení soudního poplatku proto, že ve skutečnosti soudní poplatek včas zaplatil).*“ Tato podmínka je v dané věci splněna.

Podle s ust. § 47 písm. c) s. ř. s. soud řízení usnesením zastaví tehdy, stanoví-li tak tento nebo zvláštní zákon. Zvláštním zákonem je v tomto případě zákon o soudních

pokračování

poplatcích, který v ust. § 9 odst. 1 stanoví, že nebyl-li poplatek za řízení splatný podáním návrhu na zahájení řízení zaplacen, soud vyzve poplatníka k jeho zaplacení ve lhůtě, kterou mu určí; po marném uplynutí této lhůty soud řízení zastaví. Soud poplatníka ve výzvě poučí o tom, že řízení zastaví, jestliže poplatek nebude ve stanovené lhůtě zaplacen (§ 9 odst. 3). Podle ust. § 4 odst. 1 písm. a) zákona o soudních poplatcích vzniká poplatková povinnost podáním žaloby. Soudní poplatek za žalobu proti rozhodnutí správního orgánu činí podle zákona o soudních poplatcích 3.000 Kč [položka 18 bod 2 písm. a) sazebníku poplatků, tj. přílohy zákona o soudních poplatcích]. Podle ust. § 6 odst. 9 zákona o soudních poplatcích je-li ve věcech správního soudnictví podána žaloba proti více rozhodnutím, je každé napadené rozhodnutí samostatným základem poplatku.

V posuzované věci se uplatní závěr, ke kterému dospěl Nejvyšší soud v rozsudku ze dne 18. dubna 2013, č. j. 1 As 181/2012 – 21, www.nssoud.cz: „Pro celkovou výši soudního poplatku je proto nadále rozhodný počet rozhodnutí správního orgánu, který žalobce napadá. Soud opakuje, že na právě uvedený závěr nemá vliv skutečnost, zda soud v případě podání více žalob proti obdobným rozhodnutím tyto žaloby spojil ke společnému projednání ve smyslu § 39 odst. 1 s. ř. s., či nikoliv. Krajský soud tedy postupoval správně, pokud poté, co bezvýsledně vyzval stěžovatelku k zaplacení soudního poplatku, řízení o žalobě zastavil.“

Nejvyšší správní soud se neztotožňuje se stěžovatelem v tom, že městský soud byl povinen poučit jeho zástupce o změně právní úpravy poplatkové povinnosti z důvodu, že se jednalo o daňového poradce. Je-li daňový poradce oprávněn poskytovat právní pomoci ve věcech daní, odvodů, poplatků a jiných plateb, jakož i ve věcech, které s daněmi přímo souvisejí, je nutno předpokládat dostatečnou orientaci v otázkách řízení před správními soudy včetně podmínek řízení o žalobě. V tomto směru je možno odkázat na judikaturu Nejvyššího správního soudu, ze které je patrné, že pozice daňového poradce je v určitých ohledech srovnatelná s postavením advokáta (viz např. rozsudky ze dne 28. 12. 2006, č. j. 2 As 28/2006 – 49, publ. pod č. 1137/2007 Sb. NSS nebo ze dne 28. 3. 2013, č. j. 7 Afs 11/2012 – 80, oba dostupné na www.nssoud.cz). Vedle toho nelze pominout, že zástupce stěžovatele nijak nereagoval na výzvu městského soudu k doplacení soudního poplatku. Usnesení ze dne 18. 2. 2013, č. j. 6 Af 11/2013 – 8, přitom obsahuje citaci účinné právní úpravy i poučení, že při nezaplacení soudního poplatku bude řízení o žalobě zastaveno. Bylo na zástupci stěžovatele, aby, měl-li za to, že k doplacení soudního poplatku není důvod, reagoval na citované usnesení a svůj právní názor soudu sdělil.

Stěžovatel zaplatil při podání žaloby soudní poplatek ve výši 3.000 Kč na podání, aniž by specifikoval, ke kterému ze tří napadených správních rozhodnutí se zaplacený soudní poplatek vztahuje. Městskému soudu nepřísluší, aby bez dalšího dovozoval, zda se jedná o soudní poplatek hrazený v plné výši na žalobu proti jednomu z napadených správních rozhodnutí, a proti kterému z nich, případně jedná-li se o částečnou platbu za více žalob. Ani v případě, že stěžovatel nereagoval na výzvu k doplacení soudního poplatku, nelze dospět k závěru, že soudní poplatek nebyl zaplacen za žalobu proti žádnému z napadených rozhodnutí, neboť ve vztahu k jednomu z nich zaplacen být mohl. K opačnému závěru lze dospět jedině tehdy, pokud by soudní poplatek nebylo možno vztáhnout ani k jednomu z napadených rozhodnutí, tzn. byl by nižší než 3.000 Kč. K podobným závěrům dospěl Nejvyšší správní soud již v rozsudku ze dne 19. 1. 2004, č. j. 5 Afs 3/2003 – 27, www.nssoud.cz, publ. pod č. 570/2005 Sb. NSS, v němž vyslovil,

že směřuje-li jedna žaloba proti více rozhodnutím správního orgánu a není-li zaplacen soudní poplatek z celého předmětu řízení, nemůže se soud sám a bez dalšího rozhodnout, že přezkoumá právě takový počet rozhodnutí, který odpovídá výši skutečně zaplaceného soudního poplatku, neboť není oprávněn místo žalobce určit, která rozhodnutí má přezkoumat a sve vztahu ke kterým má řízení zastavit.

Proto bylo nezbytné, aby stěžovatel byl nejen vyzván k doplacení soudního poplatku, ale také k tomu, aby uvedl, ke kterému napadenému správnímu rozhodnutí se platba vztahuje. Zároveň měl městský soud stěžovatele poučit, že nevyjádří-li se k této otázce, takže nebude zřejmé, za které z napadených rozhodnutí je soudní poplatek zaplacen a za které nikoli, bude řízení o žalobě zastaveno ve vztahu ke všem napadeným rozhodnutím, neboť soudu není oprávněn určovat, u kterých z napadených správních rozhodnutí má řízení zastavit a u kterých v řízení dále pokračovat.

Protože městský soud uvedeným způsobem nepostupoval, nebyly splněny podmínky pro zastavení řízení o žalobě. Pochybení městského soudu je vadou řízení, která mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí ve věci samé. Kasační stížnost je proto důvodná, a proto Nejvyšší správní soud podle ust. § 110 odst. 1 s. ř. s. zrušil napadené usnesení městského soudu a věc mu vrátil k dalšímu řízení. v němž je městský soud podle odst. 4 citovaného ustanovení vázán právním názorem vysloveným v tomto rozsudku. O kasační stížnosti rozhodl bez jednání postupem podle ust. § 109 odst. 2 s. ř. s.

Zruší-li Nejvyšší správní soud rozhodnutí krajského soudu a vrátí-li mu věc k dalšímu řízení, rozhodne krajský soud v novém rozhodnutí i o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 110 odst. 3 věta první s. ř. s.)

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 4. července 2013

JUDr. Eliška Cihlářová
předsedkyně senátu